

Gesjoemel met cijfers Schiphol

De overheid heeft jarenlang gerommeld met onderzoeksrapporten om de groei van Schiphol mogelijk te maken. Dat concluderen onderzoekers van de TU Delft.

Freek Kallenberg

Schiphol laten groeien en tegelijkertijd de milieuhinder verminderen. Volgens het ministerie van Verkeer en Waterstaat was en is deze ‘dubbele doelstelling’ mogelijk. Talloze onderzoeksrapporten toonden dat telkens weer aan. Maar wat blijkt nu? Beleidmakers hebben jarenlang onderzoeksresultaten herschreven, beïnvloed en selectief gepresenteerd. Kritische onderzoekers zijn onder druk gezet om hun resultaten aan te passen. Ook is informatie gemanipuleerd of achtergehouden.

Dat blijkt uit onderzoek van Menno Huys en Jan Anne Annema van de TU Delft. Zij onderzochten de politieke besluitvorming rondom Schiphol tussen 1990 en 2009. Hiervoor vlooden zij alle onderzoeksrapporten door die in die jaren zijn verschenen en spraken met betrokken onderzoekers en ambtenaren.

Strategieën

Om er voor te zorgen dat het politieke doel – de groei van Schiphol – niet in gevaar kwam hanteerde beleidsmakers van V & W diverse strategieën. Onderzoekers werden onder zware druk gezet om hun bevindingen te herzien. Conclusies werden herschreven of weggelaten. Vaak werd informatie selectief gebruikt. Ook werden adviezen om meer handhavingspunten voor geluid te maken, genegeerd. Studies over gezondheidsproblemen bij omwonenden werden jarenlang niet gebruikt. En meer dan eens werden opzettelijk lage groeigetallen voor Schiphol gehanteerd om een politiek compromis mogelijk te maken tussen groei en hinder.

De onderzoekers vinden het niet opzienbarend dat politici informatie selectief gebruiken om hun eigen gelijk te halen. Volgens hen hoort dat bij het spel, zeker als het gaat om grote infrastructurele projecten. Wel zijn ze verbaasd dat politici in het dossier Schiphol zo’n grote vinger in de pap hebben bij de informatieproductie van derden.

Volgens Huys en Annema komt het maar zelden voor dat onderzoekers hardop protesteren tegen manipulatie van onderzoeksgegevens. “V&W is een grote inkomstenbron voor veel onderzoeksbureaus. Daar zoek je beter geen ruzie mee. En dat geldt ook steeds meer voor wetenschappers. Universiteiten zijn voor hun inkomsten afhankelijk geworden van de derde geldstroom, geld dat wordt verdiend uit contractonderzoek.”

Meten

Eef Haverkort, woordvoerder van de gezamenlijke bewonersplatforms rond Schiphol, herkent de problemen met de onafhankelijkheid van contractonderzoek. Maar over het Delftse rapport wil hij nog niets zeggen. “Een aantal beweringen daarin klopt volgens ons niet. Wij gaan nu eerst met de onderzoekers praten, want misschien hebben zij informatie die wij niet hebben.”

Willem Verhaak van Milieudefensie zegt dat de conclusies hem niet verbazen. “Ze bevestigen nog maar eens dat omwonenden voor de gek zijn gehouden. Wij hebben altijd al gezegd dat de modellen voor geluidsoverlast niet kloppen en dat er in plaats daarvan echt gemeten moet worden. Dan heb je harde cijfers waar geen debat meer over mogelijk is. Precies hetzelfde speelt bij de luchtkwaliteitsdiscussie. Ook daar wordt uitgegaan van modellen, terwijl uit metingen van Milieudefensie en de GGD blijkt dat de kwaliteit op sommige plekken veel slechter is dan de modellen veronderstellen.”

Ook de onderzoekers vinden dat de geluidsoverlast gemeten zou moeten worden. Het ministerie

zegt echter dat dit niet kan. Een rapport dat aantoonde dat het wel kon, werd achter gehouden. Het gevaar is immers dat dan kan blijken dat de overlast groter is en dan kan Schiphol niet meer groeien.